

Hyvinvointisuunnitelman päivitys vuosille 2024-2025

- ✓ Yksiin kansiin mahdollisimman viisaasti ja samaan valtuustokausittaiseen sykliin.
- ✓ Päämääränä koko hyvinvointikertomuskokonaisuudelle toimiva rakenne, joka helpottaa toistuvaa työtä.
- ✓ Eteenpäin on menty - Parannettavaakin jää

Valtuuston kokous on nyt siirtynyt tammi- ja helmikuulta eteenpäin. Siellä on listalla odottamassa kaupunginhallituksessa 18.12.2023 hyväksytty uusi Hyte-rahasto ja rahastolle säännöt.

- Mikäli **valtuusto hyväksyy** asian kokouksessaan 13.3.2024 säilyy tästä oma kappale ja toimenpide ennallaan
- Mikäli **valtuusto ei hyväksy** sääntöjä niin kaikki kohdat, jotka ovat hyte-rahastoon liittyviä tullaan poistamaan.

Aikataulu on tiukka, siksi tämä etenemistapa.

TIIVIISTI

- **Koska Hyvinvointialueuudistus**
- **Koska osa lakisääteisistä suunnitelmista oli umpeutumassa**
- **Lakisääteisyys - ”hyte-perhe” kokoaa neljä lakisääteisistä suunnitelmaa yksiin kansiin ja samaan aikataulusykliin (valtuustokausi).**
 - Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2022-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.2.2022 (§16). Tiedossa on ollut, että tulee päivittää voimassaolokauden aikana.
 - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2023 (§8) Tiedossa että tulee päivittää voimassaolokauden aikana.
 - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma oli voimassa 2020-2023
 - Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma oli voimassa 2019-2023

Kuvataan, **miten Porvoon kaupunki työskentelee asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä itsenäisesti että yhteistyössä eri järjestöjen, kumppanien ja hyvinvointialueen kanssa.**

Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman **muodosta tai sisällöstä ei ole erityisen tarkasti säädetty**. Se laaditaan sellaiseksi, joka kunnassa hyödyttää parhaiten päätöksentekoa ja toimintaa.

Samat tavoitteet kaikissa ikäryhmissä, samoja hyvinvointiin liittyviä haasteita tunnistettu mittareissa paikallisesti ja valtakunnallisesti, vertailtavissa muihin. (esim. hyvinvointiraportti 2022) .

- Mielen hyvinvointi
- Terveelliset elintavat
- Osallisuus ja aktiivisuus

Ikäjaottelu, selkeytys

- Lapset ja nuoret alle 18 v
- Nuoret aikuiset ja työikäiset 18-64

Kevät 2024 Ikääntyneet 65-

Petra Bärlund-Hämäläinen

Rytmi ja visuaalisuus

- Yhteinen rakenne läpi asiakirjan eri osioita
- Joltain osin toistoja, mutta siihen on syynsä
- Selkeä kieli ja saavutettavuus (Alt-tekstit lisätään julkaistavaan versioon)
- Hyvinvointisuunnitelmasta ei tilata painotuotetta. Asiakirja tulee löytymään kaupungin verkkosivuilta kokonaisuena ja erillisinä osiona, jossa yhdistetty yleinen osa ja ikäryhmittäinen osa.

Liitteet ja PowerBi

Porvoon kaupungin koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmat hyväksytään hallintosäännön mukaisesti suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä jaostoissa ja niitä päivitetään vuosittain. Nämä kuuluu olla hyvinvointisuunnitelman liitteinä.

- Esi- ja perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma
- Linnankosken lukion ja aikuislinjan sekä Borgå gymnasiumin opiskeluhoitosuunnitelma
- Lisäksi konkretian selkeyttämiseksi: Ehkäisevä päihdetyö kaupungin eri toimialoilla
- PowerBi julkaistu Intrassa ja kaupungin verkkosivuilla. Tätä kehitetään vielä edelleen, siihen lisätään esimerkiksi myös hyvinvointikertomuksen vähimmäistietoasetuksen mukaiset indikaattorit. Toimenpiteiden liikennevaloseuranta myös siirtymässä PowerBi.

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tekee Itä-Uudenmaan hyvinvointialue. Hva on nostanut alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassaan kolme seuraavaa keskeistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistettä: hyvä terveys, työ- ja toimintakyky, mielen hyvinvointi ja terveelliset elintavat. Yhteistä työtä ennakoiden voidaan todeta, että Porvoon kaupungin tavoitteet ovat sujuvasti synkronoitavissa hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialueen koollekutsumissa **lakisääteisissä hyte-neuvotteluissa** sovitaan yhteisestä suunnasta. Kutsu tulossa kaupungille keväällä.

Porvoon kaupungissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteutetaan **osana kaikkien toimialojen palveluita**. Vuosittainen kaupungin talousarvio päättää lasten, nuorten, nuorten aikuisten, työikäisten ja ikääntyvien palveluihin varattavista resursseista.

Eri kehittämistoimilla ja hankkeilla on mahdollisuus tuoda hyvinvointia edistäviä toimintoja palveluihin, esim ”Liikuntaneuvonnan laajentaminen (lapsiin, nuoriin, perheisiin) resurssien mahdollistamassa laajuudessa.”, Nylanderin perintövarat Gammelbackaan, OSBU, SKAPA jne.)

Hyte-rahasto (jos hyväksytään) ja siihen ohjatut perintövarat antavat kaupungin toimialojen kehittämisprojekteille lisää mahdollisuuksia. **Esim valmistelussa ehkäisevän päihdetyön kokonaisuuden osalta päihdekasvatusta kaikille kouluille** (vuosiluokat 5,7,1). Muita projekteja linkitettyinä hyvinvointisuunnitelmaan, eri ikäisiin aletaan valmistelemaan valtuuston päätöksen jälkeen (esim. Suomi liikkeelle/OKM).

Porvoo tekee paljon ja oikeita asioita perustyössään. Hyte-kerroin osoittaa, että olemme aika hyviä ja hyvällä tiellä. Paras tulos Porvoolle ikinä! Jatketaan ”tarttumista” myös kertoimeen vaikuttaviin asioihin.

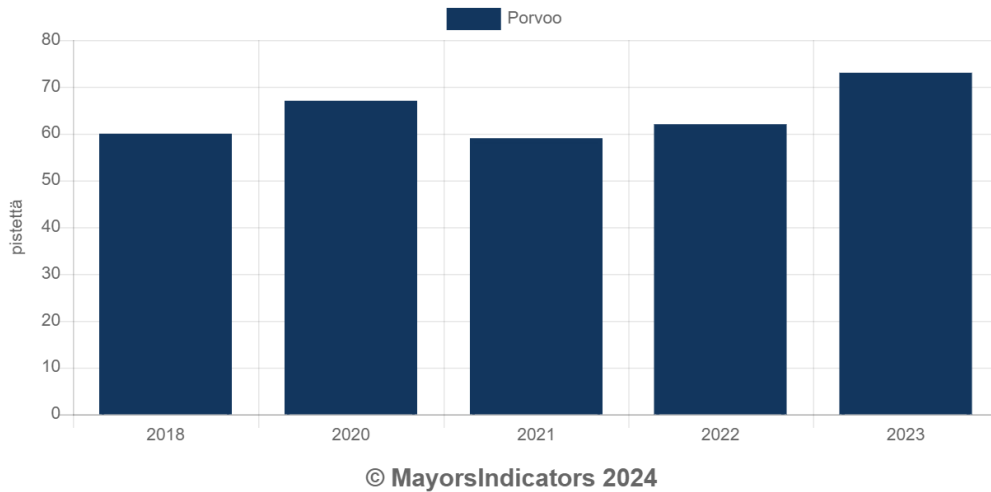
Lopuksi

- Hyvinvointisuunnitelma ei ole toiveiden tynnyri, vaan kokoava asiakirja ja suunnan antaja. Resurssit ja toiminnan kehittäminen toimialoilla, talousarvioissa ja toimintasuunnitelmissa.
- Valmistelu ollut erinomaista ja sujuvaa – tehty toimialojen yhteisenä työnä.
- Hyte-perhe koottuna asiakirjana on iso, mutta samalla selkeä.
- Resurssihaasteita tunnistettu useamman suunnitelman osalta. Samoja henkilöitä monesti työllistävää. Yksi asiakirja on koettu toimialoilla todella hyväksi ja hyte-asiaa hyvin syleileväksi. Hyte on koko kaupungin asia ja asiakirjassa se myös näkyy.
- Rooli kaupungin sekä toimialojen hytetyössä on nyt selkeämpi. Rajauksia kirjattu myös auki.
- Lopputuloksena riittävän hyvä dokumentti, josta voidaan olla ylpeitä. Olemme edelläkävijöitä!
- Seuraavan hyvinvointisuunnitelman valmisteluun ja toimenpiteiden esille nostamiseen pyydetään vielä tiiviimmin mukaan vaikuttamistoimielimet, alkusyky 2025.
- Seuraavassa suunnitelmassa ei tarvitse kuvata näin laajasti. Nyt koettiin sille olevan tilaus ja tarve.
- Yhteinen suunta hyvinvointialueen kanssa tuloillaan soveltuvin osin.
- Vielä huomioitava linkittäminen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan sekä arjen turvallisuuteen.
- Valtavan iso kokonaisuus, hyten lonkerot tarrautuvat ihan kaikkeen. Ei ihan yksinkertaista laajuutensa vuoksi. Hyten nimiin voi vedota lähestulkoon kaikissa asioissa.

HYTE-kerroin

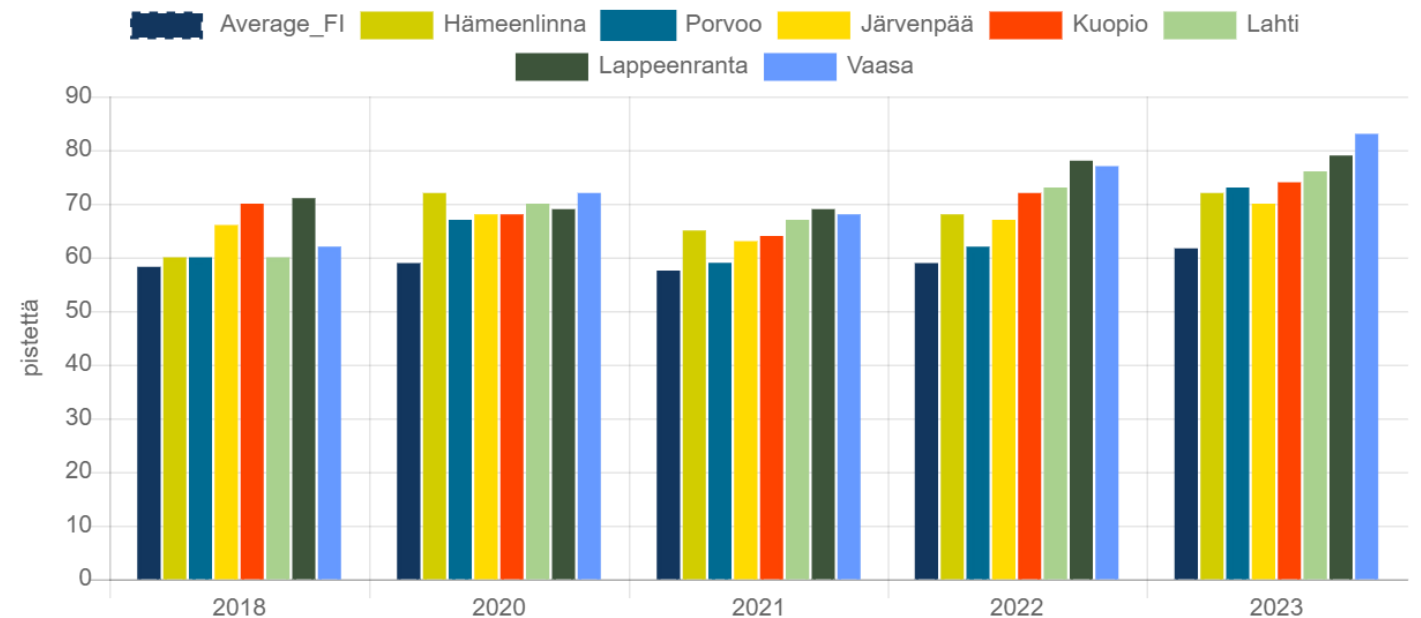
Tavoitetaso: parempi kuin verrokkikaupunkien keskiarvo, joka oli vuonna 2023 75,6 (vuonna 2022 72,5).

Hyvästä noususta huolimatta jäimme tavoitetasosta 2,6 pistettä.

Mayors indikaattorit strategiset mittarit
Tiedot haettu, Sofkanet 26.1.2024

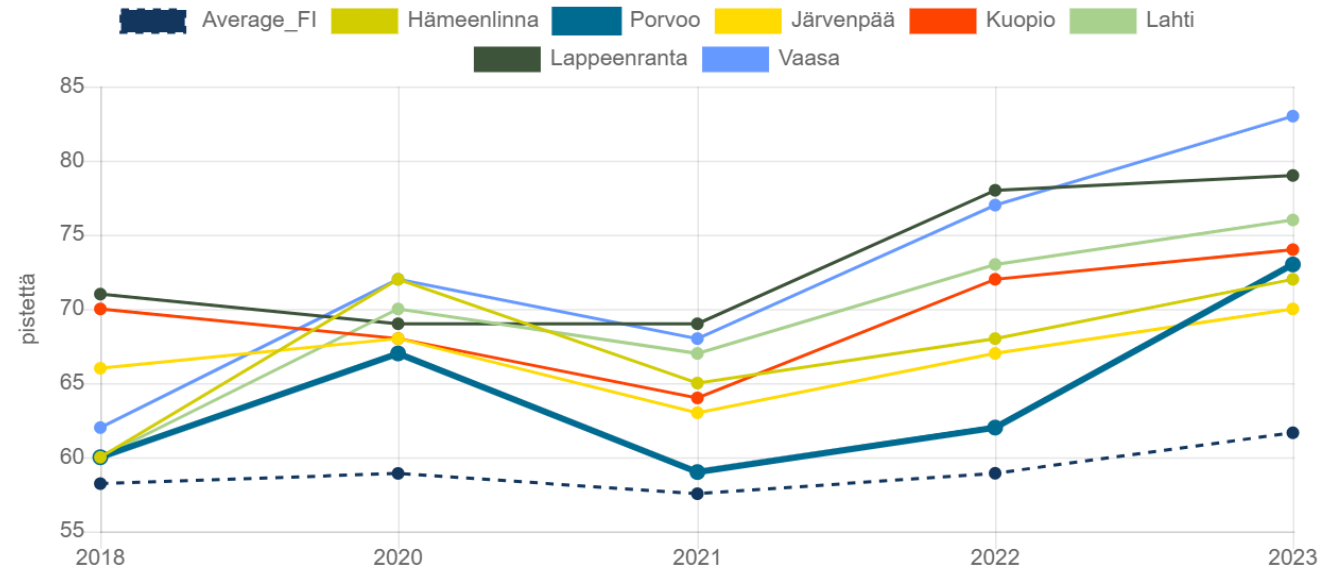
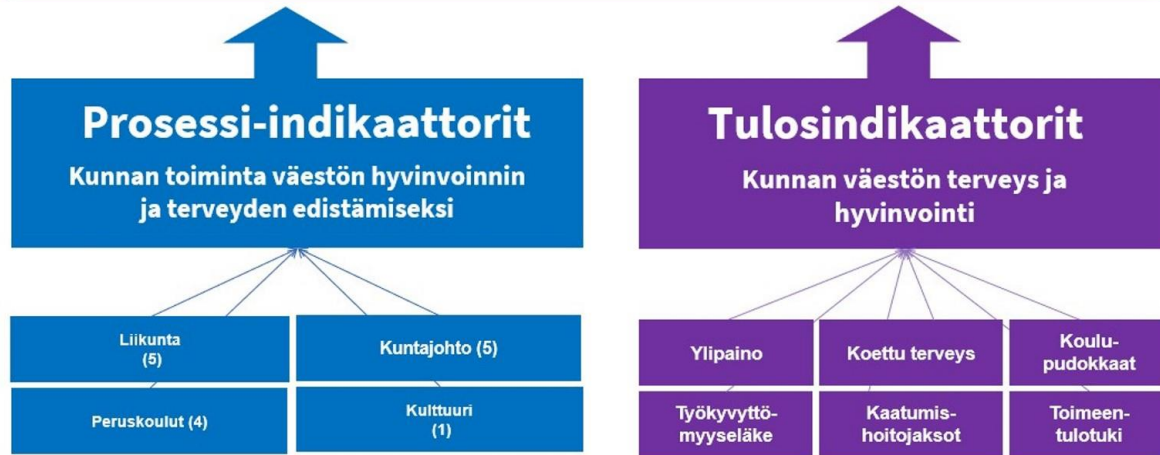
Ensimmäistä kertaa maksettu 2024 kunnille hyte-kertoimen mukaan valtionosuuden lisäosa (vuoden 2023 tuloksen mukaan). Porvoon kaupunki on saanut 1 052 600 €.

Tiedot haettu 26.1.2024

Strategian mittarina käytettävä HYTE-kerroin keskittyy kunnan järjestämisvastuulle kuuluviin hyvinvointia edistäviin toimintatapoihin sekä kuntalaisten hyvinvointiin

Kuntien HYTE-kerroin

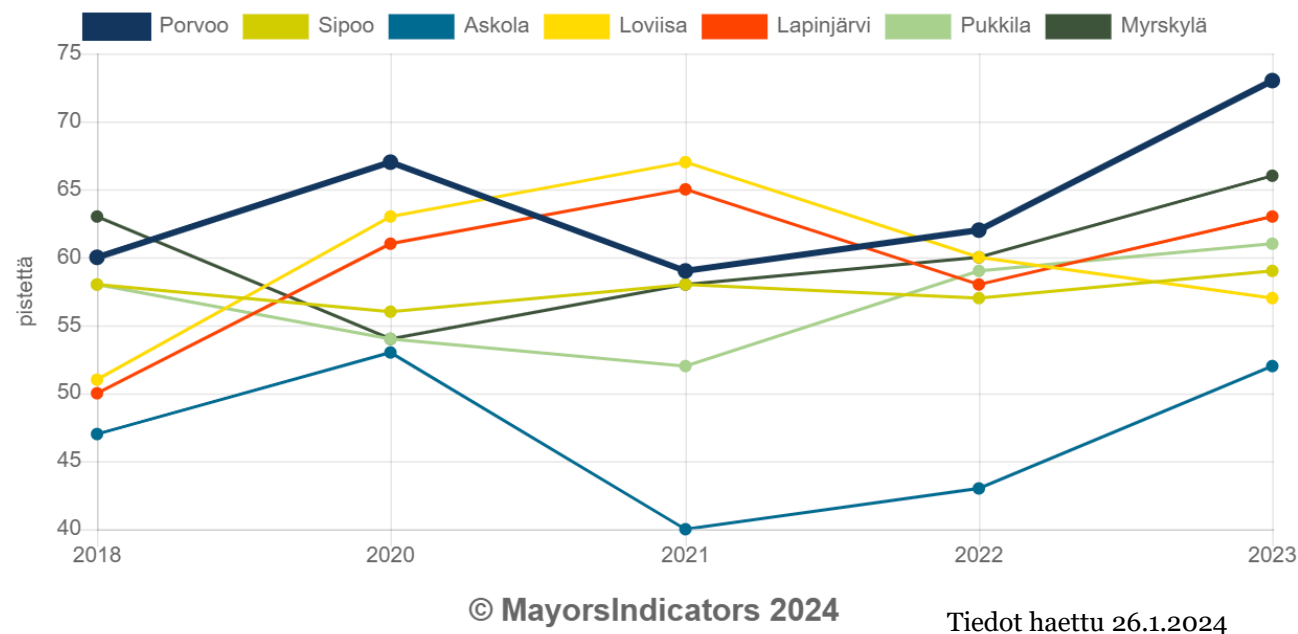

© MayorsIndicators 2024

Tiedot haettu 26.1.2024

HYTE-kerroin ilmaisee siis kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön aktiivisuutta, perustuen prosessi- sekä tulosindikaattoreihin (edellinen sivu). HYTE-kerroin esitetään asteikolla 0-100, jossa parempaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ilmentää suuremmat HYTE-kertoimen arvot.

Tässä kuviossa vertailussa Itä-Uudenmaan muut kunnat. Nämä eivät ole Porvoon verrokkikuntia, mutta on hyvä myös katsoa miten Porvoo asettuu heihin nähden.

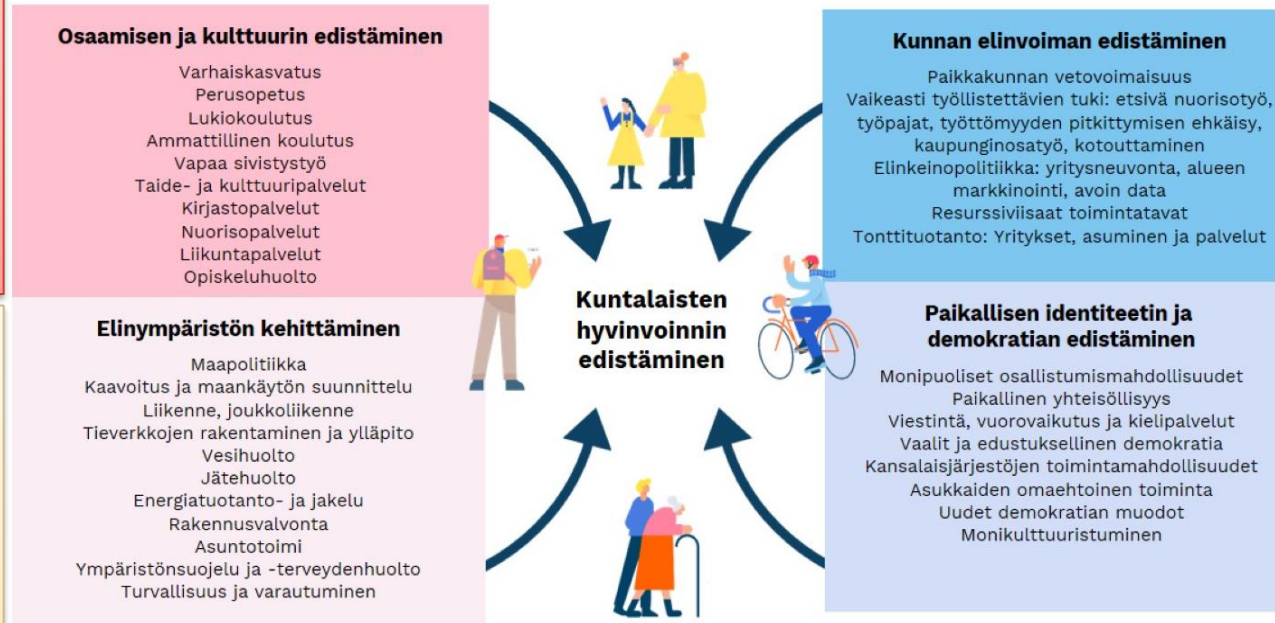
Tällaiseen valtuustokausittaiseen sykliin tähdätään

Kunnan Hyte-roolit - Kunnan järjestämisvastuulla olevin keinoin, esimerkkejä

- Elintapaohjaus osana sivistyspalveluita, elinikäinen oppiminen
- Opiskeluhoito sekä koulujen ja oppilaitosten yhteisöllinen työ
- Opinto-ohjaus
- Koulu- ja päiväkotiruokailu
- Välitunnit, toiminnallisuus opetuksessa
- Varhaiskasvatuksessa perheen hyvinvointi, elämäntavat, taitojen opettaminen
- Elämisen taidot (taito- ja taideaineet)
- Ehkäisevä päihdetyö osana kunnan toimintaa
- Kulttuuri-, liikunta- ja kirjastopalvelut kokonaisuudessaan
- Erityisryhmien palvelut
- Harrastamisen tukeminen eri ikä- ja kohderyhmillä
- Nuorisotyö ja nuorisopolitiikka

- Maankäyttö, kaavoitus, investoinnit
- Esteettömyys/saavutettavuus
- Asuminen ja elinympäristö
- Liikenneverkot, palveluiden saavutettavuus,
- Toimiva ja terveyttä varmistava infrastruktuuri
- Ympäristöterveys
- Virkistysalueet
- Varautuminen ja häiriötilanteiden hallinta
- Tilojen käyttö

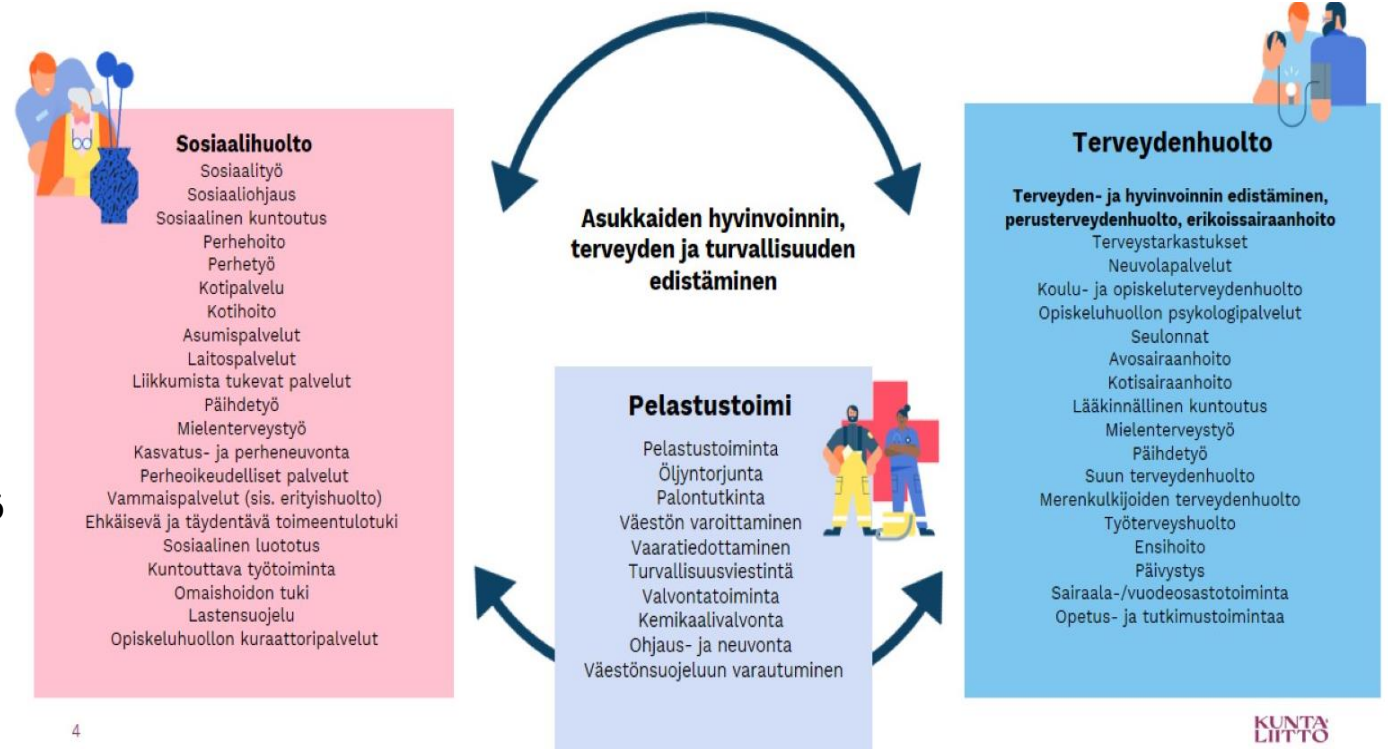
- Elinkeinopolitiikka
- Työmahdollisuudet ja työn vaikutus hyvinvointiin
- Työllistymisen tuki ja työttömien/työnhakijoiden palvelut, tukityöllistäminen
- Nuorten tukityöllistäminen, (kesätyöt, setelit...)
- Palveluiden määrä, laatu, oikea-aikaisuus
- Kotoutuminen
- Investoinnit
- Kestävyyden eri ulottuvuuksien huomiointi
- Ehkäisevä työ

- Osallisuus/osallistuminen, yhteisöllisyys, digisyrjäytymisen ehkäisy
- Järjestötyö ja sen tuki
- Segregaation ja syrjäytymisen ehkäisy
- Päätöksenteon avoimuus, osu
- Vaikutusten ennakoarviointi
- Tasa-arvo, yhdenvertaisuus
- Strateginen johtaminen, tiedolla johtaminen, raportointi (hyte)
- Yhteistyö ja yhdyspintajohtaminen
- Vaikuttamistoimielinten roolin hyödyntäminen uudessa kunnassa
- Projektien, hankkeiden yms. hyödyntäminen hyte-työssä

Hyte-roolit hyvinvointialueella, esimerkkejä

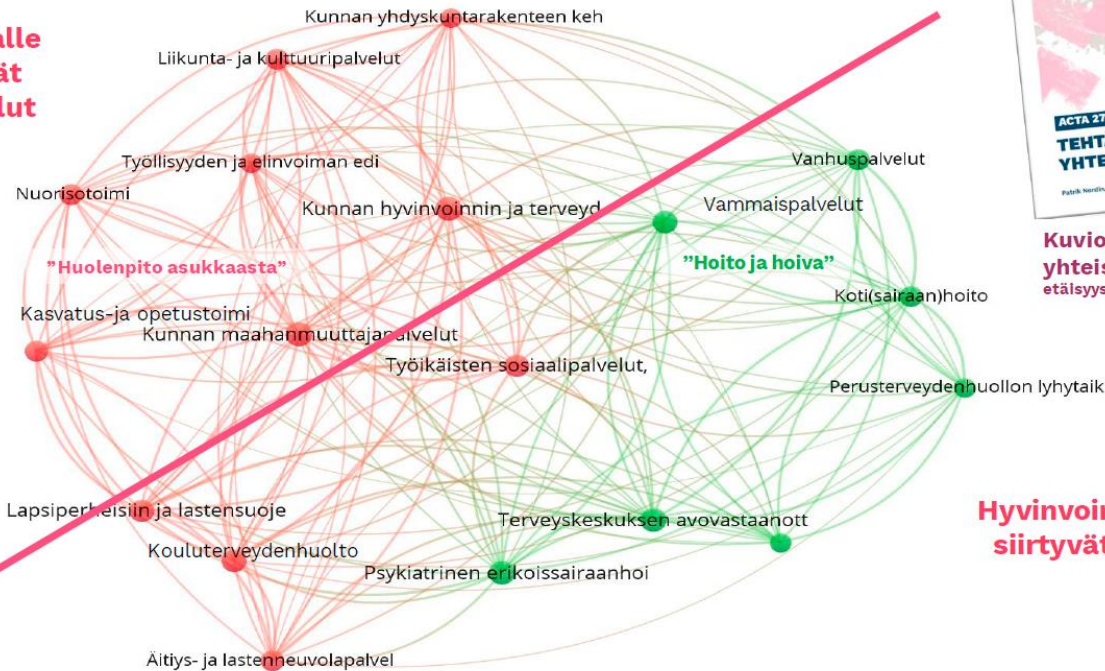
Hyte palveluissa ja ennaltaehkäisyssä

Sosiaalityö
Täydentävä toimeentulotuki
Perhetyö, perhekeskukset
Huoli-ilmoitukset
Lastensuojelu ja jälkihuolto
Toiminta- ja työkyvyn ylläpito
Kotiin tuotetut palvelut
Riskiryhmien tunnistaminen ja ohjaus
Yksilöllinen oppilashuolto (kuraattorit, psykologit)
Kouluterveydenhuolto (tarkastukset, neuvonta)
Perusterveydenhuollon ja hammashuollon ennaltaehkäisevä työ
Neurolat
Rokotukset eri ikäryhmille
Seulonnat
Neuvonta (ravitseemus, liikunta, elämäntavat)
Palo- ja riskitarkastukset
Valistustoiminta turvallisuusasioista
Elintapaohjaus hyvinvointialueen omissa palveluissa + palveluihin ohjaus
Vaikuttavien mallien hyödyntäminen

Kunnilla ja hyvinvointialueilla yhteiset asukkaat ja laajoja yhteistyötarpeita

Kunnalle jäävät palvelut

Kuvio: tehtävien väliset yhteistyötarpeet (pienempi etäisyys = suurempi yhteistyötarve)

Hyvinvointialueelle siirtyvät palvelut

KUNTA LIITTO

Keskeisiä yhdyspinnoilla tapahtuvia tehtäviä syntyy ainakin:

- **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnissa ja johtamisessa**
- liikunta-, nuoris- ja kulttuurityössä
- työllisyyden hoidossa ja elinkeinopolitiikassa
- opiskeluhuollossa
- kaavoituksessa
- maankäytön suunnittelussa
- palveluverkoissa
- maahanmuuttajien kotouttamisessa
- joukkoliikenteen ja kuljetusten järjestämisessä
- varautumisessa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

PORVOO BORGÅ